

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

2017/2018

Wiesława Polanin

Przedmiotowy System Oceniania

/podstawy przedsiębiorczości/

PSO polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu postępów w opanowywaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności, wynikających z programu nauczania na poziomie klasy lub grupy zaawansowania, umożliwiającą formułowanie oceny. Ma na celu:

- a) bieżące i systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych;
- b) mobilizowanie ucznia do systematycznej pracy,
- c) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju oraz przedstawienie bieżących postępów w nauce;
- d) dostarczanie bieżącej informacji o trudnościach w przyswajaniu wiedzy przez uczniów;
- e) wzrost efektywności pracy ucznia.
- f) umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji pracy na lekcji, w celu wzrostu jej efektywności.

Przedmiotowy system oceniania z podstaw przedsiębiorczości obejmuje:

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z podstaw przedsiębiorczości.
2. Sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
3. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z podstaw przedsiębiorczości.

Ad. 1.

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z podstaw przedsiębiorczości.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów jest dokonywane na bieżąco wszystkimi dostępnymi metodami w sposób stymulujący ogólny rozwój ucznia oraz kształtowanie umiejętności:

- posługiwania się prostym językiem ekonomicznym;
- projektowania i wykonywania prostych zadań problemowych, pozwalających potwierdzić lub obalić ekonomiczne teorie;

- formułowania wniosków wynikających z analizy danych;
- planowania własnej pracy oraz samooceny;
- odczytywania, gromadzenia, analizowania i segregowania informacji zawartych w różnorodnych źródłach wiedzy (podręczniku, kodeksach, literaturze popularnonaukowej, Internecie, środkach masowego przekazu, słownikach, rocznikach statystycznych itp.);
- posługiwania się w miarę sprawnie i poprawnie technologią informacyjną oraz pozyskiwania, przetwarzania i tworzenia informacji;
- dostrzegania powszechnej obecności zagadnień ekonomicznych w życiu człowieka;
- łączenia wiadomości uzyskanych na lekcjach podstaw przedsiębiorczości z treściami zdobytymi na lekcjach z innych przedmiotów.

Nauczyciel podczas prowadzenia lekcji zwraca uwagę na kształcenie charakteru i postawy, poprzez:

- budzenie zainteresowania zjawiskami zachodzącymi w życiu codziennym;
- budzenie szacunku do przyrody i podziwu dla jej piękna;
- rozwijanie zainteresowania otaczającym światem i motywacji do zdobywania wiedzy;
- kształtowanie aktywnej postawy oraz potrzeby rozwiązywania problemów;
- uczenie się współpracy w zespole;
- kształtowanie cech: dociekliwości, rzetelności, wytrwałości i uporu w dążeniu do celu, systematyczności, dyscypliny wewnętrznej i samokontroli;
- kształtowanie wyobraźni i poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie;
- rozwijanie umiejętności elastycznego myślenia i koncentracji podczas rozwiązywania zadań i problemów.

Podczas lekcji zwraca się uwagę na rozwijanie i ocenę aktywności, jak i kreatywności:

- posługiwanie się terminologią i językiem stosowanym w ekonomii;
- sporządzanie tabel i wykresów właściwie obrazujących dane zjawiska;
- rozwiązywanie poprawnymi metodami problemów w typowych sytuacjach;
- powiązanie różnych zdarzeń i zastosowanie ich w działaniach związanych z nową sytuacją;
- opisywanie rezultatów i wyciąganie wniosków oraz ocenianie sytuacji.

Ocenianie uczniów zachęca do większej aktywności i jednocześnie służy realizacji założonych celów programowych.

Ocenie podlegają:

- wypowiedzi ustne ucznia;
- prace pisemne wykonane w domu i w szkole;

- aktywność ucznia podczas lekcji;
- testy (otwarte, zamknięte, wielokrotnego wyboru i inne);
- przygotowane indywidualnie i grupowo ćwiczenia;
- prezentacje materiału przez lidera grupy;
- różnorodne formy pracy ucznia podczas zajęć aktywizujących: plakaty, zestawienia pomiarów, prezentacje;
- przygotowane indywidualnie i grupowo projekty;
- przygotowane oryginalne rozwiązania problemu;
- projekty wykonywane w ciągu dłuższego czasu (np. dwóch miesięcy);
- udział w dyskusji lub pogadance;
- znajomość i rozumienie treści programowych;
- celowe korzystanie z różnych źródeł wiedzy.

Ad. 2.

Sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności, zgodnie z wymaganiami podstawy programowej z podstaw przedsiębiorczości w zakresie podstawowym.

Kryteria oceniania zawarte są w skali 1- 6 i uwzględniają treści zawarte w programie nauczania oraz w podręczniku. Kryteria zawarte są w 6. stopniowej skali w ten sposób, że wymagania na poszczególne oceny uzupełniają się /aby otrzymać wyższą ocenę należy spełnić wymagania na ocenę niższą/.

1. Oceny bieżące wyrażone są w sześciostopniowej skali (1-6), z uwzględnieniem znaków „+” (+0,5) i „-” (-0,25) /wyłączając oceny semestralne i końcowo roczne/, zgodnie z WSO.
2. Ustala się progi procentowe dla poszczególnych ocen:
 - a) 100% - celujący
 - b) 99 – 90% - bardzo dobry
 - c) 89 – 75 % - dobry
 - d) 74 – 55% - dostateczny
 - e) 54 – 40% - dopuszczający
 - f) 39 – 0% - niedostateczny
3. Oceny semestralne i końcoworoczne wyrażane są w stopniach: 6, 5, 4, 3, 2, 1.

1. Ocenie podlegają /wagi ocen cząstkowych są zgodne z WSO/:

- prace klasowe, /waga 5/

- sprawdziany zapowiedziane z wiadomości bieżących (więcej niż 3 jednostki tematyczne), /waga 4/
 - sprawdziany wiadomości bieżących (do 3 jednostek tematycznych), /waga 3/
 - odpowiedzi ustne, /waga 3/
 - ustne samodzielne wypowiedzi (referaty) na bazie przygotowanego materiału, /waga 2/
 - zadania domowe, /waga 2/
 - aktywność podczas lekcji, /waga 1/
 - udział w konkursach i olimpiadach, /waga 1 - 5/
 - prace projektowe, /waga 4/
2. Uczeń nieobecny na pracy klasowej jest zobowiązany w ciągu dwóch tygodni prace napisać. Nienapisanie pracy w terminie jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
 3. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny z pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Poprawa musi nastąpić w ciągu miesiąca od pisania tej pracy. Jeżeli uczeń nie poprawi oceny, znajdzie się ona w dzienniku elektronicznym, lecz nie będzie liczona do średniej ocen.
 4. Uczeń nie ma możliwości poprawienia oceny niedostatecznej z materiału, który określa bieżące postępy w nauce (przygotowanie się ucznia do lekcji - zadania domowe, odpowiedzi ustne, niezapowiedziane sprawdziany) oraz w sytuacji, gdy korzystał z niedozwolonych pomocy podczas pisania prac klasowych lub pisemnych sprawdzianów.
 5. Wystawienie oceny semestralnej i końcoworocznej dokonuje się na podstawie uzyskanych ocen bieżących oraz zaangażowania ucznia w naukę, zgodnie z WSO.

Kryteria ocen:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wymagań z zakresu podstawowego, co oznacza, że nie zdobył osiągnięć w zakresie wymagań koniecznych i podstawowych, wystarczających do dalszego kształcenia się:

- uczeń nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
- nie przyswoił elementarnego zasobu słownictwa oraz nie potrafi odtworzyć podstawowych zależności ekonomicznych;

- nie jest w stanie rozwiązać podstawowych zadań o elementarnym stopniu trudności, ani odtworzyć wiadomości z pamięci;
- w sytuacjach typowych nie radzi sobie, nawet przy pomocy nauczyciela, nie wykonuje poleceń w zakresie uczestnictwa w ćwiczeniach, pracy grupowej oraz nie potrafi pracować w zakresie realizacji elementarnych części projektów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował 40-54% wymagań z zakresu podstawowego:

- uczeń potrafi odtworzyć podstawowe wiadomości z pamięci i przy pomocy nauczyciela rozwiązuje typowe problemy i zadania;
- potrafi posłużyć się przykładem, ale stosuje ubogą i częściowo błędną terminologię;
- treść merytoryczna zawiera liczne błędy rzeczowe;
- uczeń ma trudności z logicznym wiązaniem faktów oraz wnioskowaniem;
- potrafi rozpoznać tylko część struktur ekonomicznych, praw i prawidłowości bez dokonywania ich analizy i oceny.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował co najmniej 55% wymagań z zakresu podstawowego:

- rozróżnia i wymienia z pamięci podstawowe prawa i prawidłowości gospodarki rynkowej;
- potrafi artykułować cechy własnej osobowości;
- rozumie zasady funkcjonowania mechanizmu rynkowego;
- potrafi częściowo skorzystać z informacji;
- wykorzystuje swój zakres wiedzy w rozwiązywaniu zadań o średnim stopniu trudności, jednak popełnia pomyłki;
- rozróżnia podstawowe pojęcia ekonomiczne, prawne, potrafi je odtworzyć z pamięci

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował co najmniej 75% wymagań:

- uczeń potrafi właściwie skorzystać ze źródeł informacji, a uzyskane informacje interpretuje, przetwarza i wykorzystuje;
- prawidłowo określa związki przyczynowo-skutkowe zjawisk gospodarczych;
- samodzielnie rozpoznaje prawidłowości różnych rodzajów rynku;
- potrafi zastosować wiadomości, wykazując inwencję w rozwiązywaniu zadań;
- stosuje terminologię ekonomiczną.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował co najmniej 90% wymagań z zakresu podstawowego:

- ma opanowany zakres wiadomości oraz umiejętności, objęte programem nauczania przedmiotu;
- swobodnie posługuje się terminologią;
- zna i potrafi w praktyce zastosować z dużą swobodą zasady przedsiębiorczości;
- twórczo działa w zakresie rozwiązywania skomplikowanych problemów;
- jest w stanie samodzielnie opracować symulację tworzenia firmy, z uwzględnieniem wszystkich aspektów ekonomicznych i prawnych;
- wyjaśnia istotę procesów makro- i mikroekonomicznych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował 100% wymagań z zakresu podstawowego. Uczeń może także otrzymać oceną celującą wykazując szczególne zainteresowanie przedmiotem, czyli wymaganiami, które wykraczają poza podstawę programową lub osiąga wysokie lokaty, biorąc udział w olimpiadach, konkursach o tematyce ekonomicznej:

- uczeń samodzielnie rozwiązuje zadania dodatkowe, wykraczające poza realizowany program, wykonuje je szybko i prawidłowo;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania i potrafi dzielić się zdobytą wiedzą;
- przygotowuje materiały korzystając z różnych źródeł informacji, przetwarza je do praktycznego wykorzystania;
- biegłe posługuje się wiedzą, a poziom umiejętności praktycznych przekracza wymagania programowe;
- organizuje pracę własną, ale też potrafi koncepcyjnie myśleć i działać dla dobra zespołu klasowego lub szkoły, czy instytucji zewnętrznych;
- organizuje projekty o tematyce związanej z przedmiotem, bierze udział w projektach lub konkursach rozwijających przedsiębiorczość;
- wykazuje aktywność w zakresie nawiązywania kontaktów z instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość.

Ad. 3.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z podstaw przedsiębiorczości.

Uczeń, który stara się o podwyższenie przewidywanej oceny semestralnej powinien napisać sprawdzian z zakresu całego semestru, a w przypadku oceny końcoworocznej – całego roku, w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec pierwszego semestru, powinien zaliczyć, w porozumieniu z nauczycielem, treści programowe z pierwszego semestru. Jeśli w określonym przez nauczyciela terminie nie zaliczy materiału na ocenę pozytywną, to pod koniec roku szkolnego, zalicza treści programowe z całego roku szkolnego.

Wiesława Polanin